

Θεματικά πεδία συλλογής με σημείο αναφοράς το Βυζάντιο στην Βαυαρική Κρατική Βιβλιοθήκη του Μονάχου

Στα πλαίσια του εφοδιασμού όλης της Γερμανίας με επιστημονικά βιβλία, η Γερμανική Εταιρεία Έρευνας (DFG) στηρίζει από το 1949 ένα δίκτυο Βιβλιοθηκών με Εντολή Διαχείρισης Συγκεκριμένων Συλλογών και ένα δίκτυο Ειδικών Βιβλιοθηκών, οι οποίες αποκτούν βιβλία και πηγές πληροφοριών για συγκεκριμένα γνωστικά πεδία ή Περιφέρειες και τις θέτουν στη διάθεση της επιστήμης και της έρευνας σε ολόκληρη τη Γερμανία – μέσω εξ αποστάσεως δανεισμού ή υπηρεσίας αποστολής πλήρων κειμένων. Η φιλοσοφία πίσω από αυτή τη διαδικασία είναι η εξασφάλιση έστω και ενός μόνο αντιτύπου για κάθε επιστημονικά συναφή ή και εξειδικευμένη έκδοση στη Γερμανία.

Το σύστημα των Εξειδικευμένων Πεδίων Συλλογής (SSG) περιλαμβάνει εν τω μεταξύ 121 θεματικά πεδία συλλογής, τα οποία διαχειρίζονται από κοινού οι 23 βιβλιοθήκες με Εντολή Διαχείρισης Συγκεκριμένων Συλλογών, οι περίπου 50 ειδικές και οι τρεις κεντρικές επιστημονικές βιβλιοθήκες.

Η τρέχουσα χρηματοδότηση των θεματικών πεδίων συλλογής εκλαμβάνεται ως κοινή αρμοδιότητα και στόχος των εν λόγω βιβλιοθηκών και της DFG, διότι οι βιβλιοθήκες που συμμετέχουν στο σύστημα SSG φέρουν την υποχρέωση να συνεισφέρουν και με δικά τους μέσα στην πληρότητα της εκάστοτε συλλογής κατά ένα συγκεκριμένο ποσοστό (κατά κανόνα 25 %).

Το συνολικό κόστος υποδομής – δηλαδή το κόστος για τη βιβλιοθηκονομική επεξεργασία, την ετοιμότητα, τη συνεχή διαθεσιμότητα, την ενημέρωση, την παρουσίαση σε ενημερωτικές υπηρεσίες, τη διάθεση επιστημονικής και εξειδικευμένης βιβλιογραφίας – πρέπει να καλύπτεται από τις ίδιες τις βιβλιοθήκες που περιλαμβάνονται στο σύστημα SSG.

Η Βαυαρική Κρατική Βιβλιοθήκη (BSB) διαχειρίζεται με αυτή την έννοια πολλά Εξειδικευμένα Πεδία Συλλογής, δηλαδή:

- Παλαιοντολογία και Πρώιμη Ιστορία
- Κλασική Αρχαιότητα συμπεριλαμβανομένης και της Αρχαίας Ιστορίας και της Λατινικής Φιλολογίας του Μεσαίωνα και των Νεότερων Χρόνων
- Ιστορία, Γενικά
- Μουσικές Επιστήμες
- Ιστορία και Πολιτιστική Ιστορία της Γερμανίας, της Αυστρίας και της Ελβετίας
- Ιστορία και Πολιτιστική Ιστορία της Γαλλίας και της Ιταλίας
- Ανατολική, Κεντροανατολική και Νοτιοανατολική Ευρώπη
- Βυζάντιο (ως το 1997 και Νεότερη Ελλάδα)

Στην περίπτωση του *Βυζαντίου*, η εντολή συλλογής περιλαμβάνει τους παρακάτω τομείς:

Περιφερειακώς:

- Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία και η επέκτασή της μέχρι το 1453

Χρονικώς:

- Ύστερη Αρχαιότητα – Πρώιμη Βυζαντινή Περίοδος (περίπου 330–610)
- Μεσο-Βυζαντινή Αυτοκρατορία (610–1204)
- Ύστεροβυζαντινή Περίοδος (1204–1453)

Ως προς το περιεχόμενο:

- Ιστορία (Επιστήμη της Ιστορίας)
- Φιλοσοφία της Ιστορίας
- Διδακτική της Ιστορίας
- Πολιτιστική Ιστορία
- Ιστορία της Νοοτροπίας
- Οικονομία της Εκπαίδευσης
- Βιβλιοθηκονομία
- Δημοσιογραφία
- Επιστήμη των Αρχείων
- Πολιτική ιστορία, Πολιτική
- Σύνταγμα
- Διοίκηση
- Οικονομική Ιστορία
- Κοινωνική Ιστορία
- Μειονότητες, Κοσμοθεωρητικές Ομάδες ή Μυστικές Εταιρείες
- Πολεμική και Στρατιωτική Ιστορία
- Ανθρωπογεωγραφία
- Πατριδογνωσία
- Ιστορικές Βοηθητικές Επιστήμες:
 - Χρονολογία
 - Επιγραφική
 - Γενεαλογία
 - Διπλωματική (Επιστήμη των Εγγράφων και Αρχείων, Παλαιογραφία, Γραφολογία)
 - Σημασιολογία
 - Σφραγιδολογία
 - Νομισματική
 - Ιστορική γεωγραφία

Γλωσσικά:

- σε όλες τις γλώσσες

Οι τίτλοι που διαθέτει η Βαυαρική Δημόσια Βιβλιοθήκη για το θεματικό πεδίο συλλογής με σημείο αναφοράς το Βυζάντιο και τη Νεότερη Ελλάδα, ανέρχονται περίπου σε 40.000 μονογραφίες, περίπου 1.000 μικροφόρμες και περίπου 1.070 περιοδικά, μεταξύ των οποίων αυτή τη στιγμή 56 τρέχοντα περιοδικά για το Εξειδικευμένο Πεδίο Συλλογής για το Βυζάντιο: 20 % αυτών αποτελούν αποκλειστική ιδιοκτησία της BSB στην Γερμανία. Οι τίτλοι της Βαυαρικής Κρατικής Βιβλιοθήκης είναι διαθέσιμοι μέσω εξ αποστάσεως δανεισμού και παράδοσης κειμένων αναφοράς σε όλες τις Περιφέρειες (συγκρ. <http://www.bsb-muenchen.de/Fernleihe.233.0.html> και <http://www.bsb-muenchen.de/Dokumentlieferung.107.0.html>).

Για ιδιαίτερες υπηρεσίες σχετικά με το Βυζάντιο και τη Νεότερη Ελλάδα μπορεί κανείς να ανατρέξει στην εικονική επιστημονική Βιβλιοθήκη [vifaost](#):

- Η τεκμηρίωση των άρθρων σχετικά με τα [OLC-SSG](#) στα επιστημονικά περιοδικά, στην οποία αξιολογούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα έντεκα περιοδικά βυζαντινού ενδιαφέροντος
- Μια [ενημερωτική υπηρεσία για την Ελλάδα και το Βυζάντιο](#)
- Περιοδικά σε ηλεκτρονική μορφή μπορεί κανείς να «ξεφυλλίσει» και μέσω των γνωστικών πεδίων: Κλασική Φιλολογία, Βυζαντινολογία, Νεοελληνική Φιλολογία και Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία, Νέα Λατινικά, στην [ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη περιοδικών \(EZB\)](#)

Dr. Monika Moravetz-Kuhlmann

Βαυαρική Κρατική Βιβλιοθήκη του Μονάχου
[✉ monika.moravetz-kuhlmann@bsb-muenchen.de](mailto:monika.moravetz-kuhlmann@bsb-muenchen.de)

(Μετάφραση: Καρολίνα Κολοκυθά)

Synergasia 01/2007